

Vuosikiertotiedote nro 7, tammikuu 2017

TUOTTAVA SINIKETUN KASVATUS

Osa 1. JOULUKUU - PARITUS

SIITOSELÄINTEN SIOITTAMINEN

TARHALLA

Heti nahkonnan jälkeen naaraat sijoitetaan tarhalla kukin omiin kaksiosaisiin häkkeihinsä. Vanhat naaraat voidaan sijoittaa nuorten naaraiden väliin. Näin joudutetaan nuorten naaraiden kiimaan tuloa.

Siemennysajan työtä helpottaa, jos naaraat sijoitetaan taloihin siten, että ne ovat lähellä siemennyspaikkaa. Kannattaa myös kiinnittää huomiota varjotalojen valoisuuteen, sillä pimeissä taloissa kiimaan tulo viivästyy. Valorytmin pitäisi noudattaa normaalia päivänvalon rytmiä. Jos tarhan pihavalvoja tai tehokkaita lamppeja varjotalojen sisällä pidetään jatkuvasti pitempiä aikoja päällä pimeänä aikana, saattaa naaraiden kiima tai urosten kivesten normaali kehitys häiriintyä.

SIITOSELÄINTEN KUNNOSTAMINEN

Siitospeläinten paritusajan ja penikointikauden kunnan vaikutuksesta pentutulokseen on tutkimuksia ja kokemusperäistä tietoa. Lihavilla pentunaarilla esiintyy selvästi enemmän mahoutta ja pentukuoleisuutta, samoin myös rankan laihdutuskuurin läpi käyneillä siitosnaarilla. Riskinä on tällöin myös rasvamaksa. Lihavilla uroksilla spermantuotanto heikkenee ja sperma on laadultaan heikompaa kuin hoikempien, oikealla tavalla kunnostettujen urosten.

Jos naaraita kuitenkin pitää selvästi laihduttaa, on hyvä huomioida, että siniketut eivät laihtu kovilla pakkasilalla minkkien tavoin. Siitä pitää huolen paksu ja tiheä pohjavilla sekä muutoinkin arktisiin olosuhteisiin jalostunut keho ja vertaansa vailla oleva lämmön ylläpito. Siniketun tiedetään selviävän vielä -40 asteen pakkasilalla ilman, että keho alkaisi siihen reagoida. Tämä tietysti edellyttää, että turkkia ei ole purtu ja se on puhdas.

KUNTOLUOKKA SIITOSKAUDEN

ALUSSA

Optimaalisena lähtökohtana tulisi nahkonnan jälkeen olla tilanne, jossa sekä nuoret että vanhat naaraat olisivat kuntoluokassa 3 (kuva seuraavalla sivulla). Paino on tällöin 8-9 kilon välillä. Siitospeläinten koko (fyysinen rungon rotevuus ja mitta) vaihtelee tarhoilla, joten mitään yksiselitteistä ihannepainoa ei voi antaa. Esimerkiksi pentunaaraiden liian varhain syksyllä aloitettu rajoitettu ruokinta jättää naaraat rungoltaan kasvupotentiaaliaan pienemmiksi, ja se tulee näkymään myös normaalia alhaisempana painona.

Vanhoilla naarilla saa olla siitoskauden alussa vähän enemmän rasvakerrosta nahan alla kuin pentunaarilla. Tämä näkemys perustuu siihen, että syyskauden rehu on niin energiapitoista, että tiukasti laihana (kuntoluokka < 3) pidetty siitosnaaras jää väijäämättä paitsi osasta tärkeitä ravintoaineita (tärkeät aminohapot, vitamiinit ja kivennäiset). Tämän seuraukse-

na saattaa ilmetä puutostiloja. Vanhojen naaraiden syyskauden ruokinnassa esiintyy tarhaajilla kuitenkin monenlaisia käytäntöjä.

Siitoseläinten kunnostaminen ei ole pelkästään talvi-kauden aikaista ruokinnan säätelyä, vaan siitokseen jätettyjen eläinten kunnan tarkastelua on tehtävä läpi vuoden. Juuri ennen parituskautta kunnostaminen on lähinnä hienosäätöä, sillä suuria kuntoluokan korjauksia ei enää tässä vaiheessa voi eikä kannatakaan tehdä. Siitoseläimen hyvinvoinnin kannalta paras vaihtoehto olisi, että kuntoluokka ei eri tuotantojaksoilla vaihtelisi ainakaan yhtä luokkaa enempiä suuntaan tai toiseen.

RUOKINTA JA REHU

Aikuisen sinikettunaaraan ylläpitoenergian tarve on noin 450-500 kcal päivässä vaihdellen yksilöittäin. Siis 1300 kcal/kg sisältävän rehun annoskoon tulisi naarailta olla noin 350 grammaa päivässä, jotta ne pysyvät kuntoluokassaan. Joulukuussa kaikkien siitosnaaraiden kuntoluokan tavoite on luokka 3 (kuvat alla).

Vaikka mitään kovia laihdutuskuureja ei tarvitaakaan, on yleinen käytäntö rajoittaa ruokintaa talvella jonkin

verran. Näin pyritään mukailemaan luonnon rytmiä ja pitämään eläimet liikkuvina. Tavoitteena on päästä kuntoluokkaan 2 ½ helmikuun loppuun mennessä. Siitossinikettunaaraiden päiväkohtainen annos on tammi-helmikuussa keskimäärin 250 grammaa. Eläimet ovat kuitenkin yksilöitä, joten osa pääsee tavoitteeseen aikaisemmin ja osa myöhemmin. Ruokinta pyritään säätämään joka tapauksessa siten, että siitoseläinkannasta saataisiin kunnoltaan mahdollisimman yhtenäinen helmikuun loppuun mennessä (kuntoluokka 2 ½).

Annostelija on hyvä apulaite siitoskauden ruokinnassa, sillä ilman sitä annokset ovat helposti turhan suuria tai vaihtelevan kokoisia. Siitosnaaraiden kuntoa kannattaa tarkastella myös muutoin kuin ruokintakoneen päältä. Viikon välein tehtävät erilliset tarkastuskierrokset antavat paremman kuvan eläinten kuntoluokasta. Samalla voidaan merkitä erikseen ne eläimet, jotka tarvitsevat poikkeavan ruokinnan.

Osa tarhaajista punnitsee siitoseläimiä tammi-helmikuulla saadakseen paremman käsityksen naaraiden kunnosta. Puntari on erehtymätön – se poistaa silmämääräisesti tehdyt väärät kuntoluokan tulkinnat, joita tulee esimerkiksi silloin, kun turkki on erityisen paksu (pentunaaras). Kaikkia eläimiä ei pidä kuitenkaan pyrkiä kunnostamaan samaan painoluokkaan,

Kuntoluokka 2: Takajalkojen reidet ja kylkikaaret ovat esillä. Vatsalinja kaartuu sisäänpäin. Rasvakerrosta ei juuri ole. Yleisvaikutelma on laiha.

Kuntoluokka 3: Takajalan reidet ja kylkikaari eivät juuri erotu. Vatsalinja on suorahko. Rasvakerrosta on jonkin verran. Yleisvaikutelma on sopusuhtainen.

vaan on huomioitava eläimen rungon koko, rotevuus ja kuntoluokka. Helmikuun lopulla siitosnaaraan sopiva paino on 7-8 kilon välillä. Tarhakohtaisia vaihteluita naaraiden perusrakenteessa kuitenkin esiintyy, joten kuntoluokan tarkastelu on tärkeintä.

Joulukuu-paritus välisellä jaksolla ketunrehun tulee olla vähäenergistä, jolloin tuorerehukilossa tulisi olla energiaa noin 1300 kilokaloria. Vaikka erilaisilla vedensitojilla rehu voidaan tehdä matalammallakin energiatasolla, se ei liene tarpeen, sillä koviin laihdutuskuureihin ei nykyisten hoitomenetelmien takia yleensä tarvitse ryhtyä. Sekoittamot tekevät tällä jaksolla pääsääntöisesti sekä minkille että ketuille soveltuvaa turkiseläinrehua, joten raaka-ainevalinnoissa sekä ravintoaineista saaduissa energiamäärissä tehdään sopivia kompromisseja.

Osa tarhaajista lisää valmisrehuun vitamiineja (yleensä B-ryhmän vitamiineja). Joissakin tapauksissa vitamiinilisä saattaa olla paikallaan, etenkin jos / kun rehu tehdään muutaman kerran viikossa. Muiden ravintoaineiden lisäksi myös vitamiineja tuhoutuu, kun rehua säilytetään useita päiviä lämpimissä tiloissa. Myös kova laihdutuskuuri saattaa vaatia ylimääräisen vitamiinilisäyksen tarhalla.

UROSTEN KUNTO

Siitosurosten lihavuus heikentää sperman laatua ja lisää steriiliyttä. Koska nuoret urokset valitaan siitokseen yleensä vasta nahkontakaudella, on niiden kuntoluokka vielä joulukuussa 4-5. Tämä luo haastetta niiden kunnostamiseksi siemennyskaudelle. Koska mihinkään ylettömiin pitkäaikaisiin laihdutuskuureihin ei kannata ryhtyä, tehdään uroksille vain maltillinen ruokinnan säätely. Jos urokset saadaan valittua heti nahkontakauden alussa ja ruokintaa aletaan rajata välittömästi, on kunnostamisessa mahdollisuus päästä parempiin tuloksiin, jopa tavoiteltuun kuntoluokkaan 3. Vanhat urokset pyritään myös pitämään kuntoluokassa 3. Niiden ruokinta on oltava naaraisiin verrattuna selvästi voimakkaampaa (500-600 g/pv).

LIIKE ON LÄÄKE HYVINVOINTIIN

Ei ole yhdentekevää, saadaanko siitoseläimet pysymään oikeassa kuntoluokassa säätelemällä pelkästään ruokintaa, vai tapahtuuko kunnostaminen pyrkimällä lisäämään myös eläinten liikkumista. Siitoseläinten hyvinvoinnin ja pentutuloksen kannalta liikunnan lisääminen olisi pelkästään hyvä asia, jos se

tapahtuu eläinten omilla ehdoilla. Häkissä makailu tuottaa selkeästi ongelmia lisääntymiskaudelle. Siitosnaaraiden tulisi olla tiineysaikana parhaassa mahdollisessa kunnossa, jotta ne jaksavat hoitaa tulevan pentueensa.

Erinomainen ratkaisu liikunnan lisäämiseksi on se, että siitoseläimiä ruokitaan aina häkin päälle. Näin samalla eläinten raajat voimistuvat ja jäntevöityvät. Päivittäinen ruokinta myös lisää siitoseläinten liikkumista selvästi. Turhaa ruokintakoneen käyttöä tarhalla tulee kuitenkin välttää.

Kokeilun arvoista voisi myös olla, jos siitosnaaraita pidetään yksi häkkisarjaa kohden jättämällä väliluokku auki. Tämä ei tietysti yksistään takaa eläinten liikkumisen lisäämistä, mutta sopivilla virikkeillä tai ruokimalla häkkisarjan molemmin puolin saadaan eläimiin paremmin liikettä. Hoitotyö toki tässä tapauksessa lisääntyy, kun naaraat ovat taloissa harvemmassa. Parituskauden alkaessa naaraat sijoitetaan tarhalle tiiviimmin kiiman edistämiseksi.

FLUSHING

Maaliskuun alussa aloitetaan kiihdytysruokinta. Se on parituskauden lähtökiihdytys ja signaali naaraille siitä, että kasvaneen rehuannostelun myötä lisääntyminen olisi pian ajankohtaista. Rajoitetun ruokinnan jälkeisellä runsaammalla rehuannostelulla - lisättynä muilla kiimaa edistävillä toimenpiteillä - saadaan kiima nopealla tahdilla liikkeelle. Tällä rytmiruokinnalla pystytään vaikuttamaan parituskauden aloitusajan kohtaan ja myös tiivistämään kiimakautta.

Kiihdytysruokintaa varten siitoseläinkanta kannattaa jakaa ainakin kahteen ryhmään: vanhat naaraat ja nuoret naaraat. Vanhoilla naaraila flushing aloitetaan maaliskuun alussa ja nuorilla naaraila pari viikkoa myöhemmin. Flushingin aloitus riippuu oman siitoseläinkannan luontaisesta kiimakauden ajoittumisesta. Turha on siis pyrkiä aloittamaan flushingia liian aikaisin, koska tarkoituksena ei ole lihottaa eläimiä.

Rehuannos on kiihdytysruokinnassa 450-500 g päivää kohti noin kahden viikon ajan. Kuntoluokka on kiihdytysruokinnan jälkeen 2 ½ - 3. Parin viikon kiihdytysruokinnan jälkeen annos lasketaan ylläpitoruokintaan, noin 350 grammaan päivässä.

SIEMENNYSKAUTTA ODOTELLESSA

Ennen parituskautta tehdään vielä siitospeläinkarsintaa lähinnä terveydellisistä syistä (mm. silmävikaiset ja virtsavikaiset), ja tarvittaessa karsintaa tehdään vielä karvan laatusikat huomioiden. Hyvälaatuinen siitosuros pitää karvansa laadukkaana pitkään, joten lopullista hienosäätöä kannassa tehdään vielä, jos se eläinmäärän puolesta on mahdollista.

Usein esimerkiksi nahkontakaudella on arvioitu lihavassa kunnossa olevia siistejä, ohutmassaisia uroksia virheellisesti hyvämassaisiksi, vaikka myöhemmin talvella laihtuessaan ne todetaankin silk-tyyppisiksi. Voi olla tarkoituksenmukaista karsia myös pahasti villaisuuteen taipuvaiset nuoret urokset pois lopullisesta siitoskannasta. Muita karsittavia uroksia ovat mm. kivesvikaiset, joita voi olla myös vanhojen uros-ten joukossa. Muun muassa näiden syiden vuoksi siitospeläinkantaan on hyvä jättää aina vähän särkymä-varaa.

JALOSTUSELÄINTEN KÄYTTÖ

Tulevaa siemennyskautta varten on tärkeää valmistella suuntaviivat siemennyskombinaatioista. Toivotavasti käytäntö ei ole se, että naaraita siemen- netään mahdollisimman pienellä urosmäärällä ja/tai pelkästään uroksilla, joista siementä saa parhaiten.

Oman tarhan ongelmat nahkatuotannossa on syytä analysoida ja pyrkiä sitten hyödyntämään olemassa olevaa tietoa ongelmien korjaamiseksi. Laatuilasto kertoo tosiasiat. Sinikettujen kohdalla ongelmat esiin- tyvät yleensä sektoreilla pieni koko, massan puute tai molemmat. Myös liian tumma väri ja paha villaisuus (>wol 2) laskevat hintaa. Toki erilaisia virheitäkin voi olla normaalia enemmän, kuten nk. "leukalap- puja". Laatuilastossa erilaisia virheitä on yhdistetty,

joten kaikkia häkissä syntyneitä virheitä ei pysty yksilöimään.

Siitossuunnitelmasta tehdään selkeä ja toteuttamiskel- painen.

Suuntaviivoja siitossuunnitelmiin:

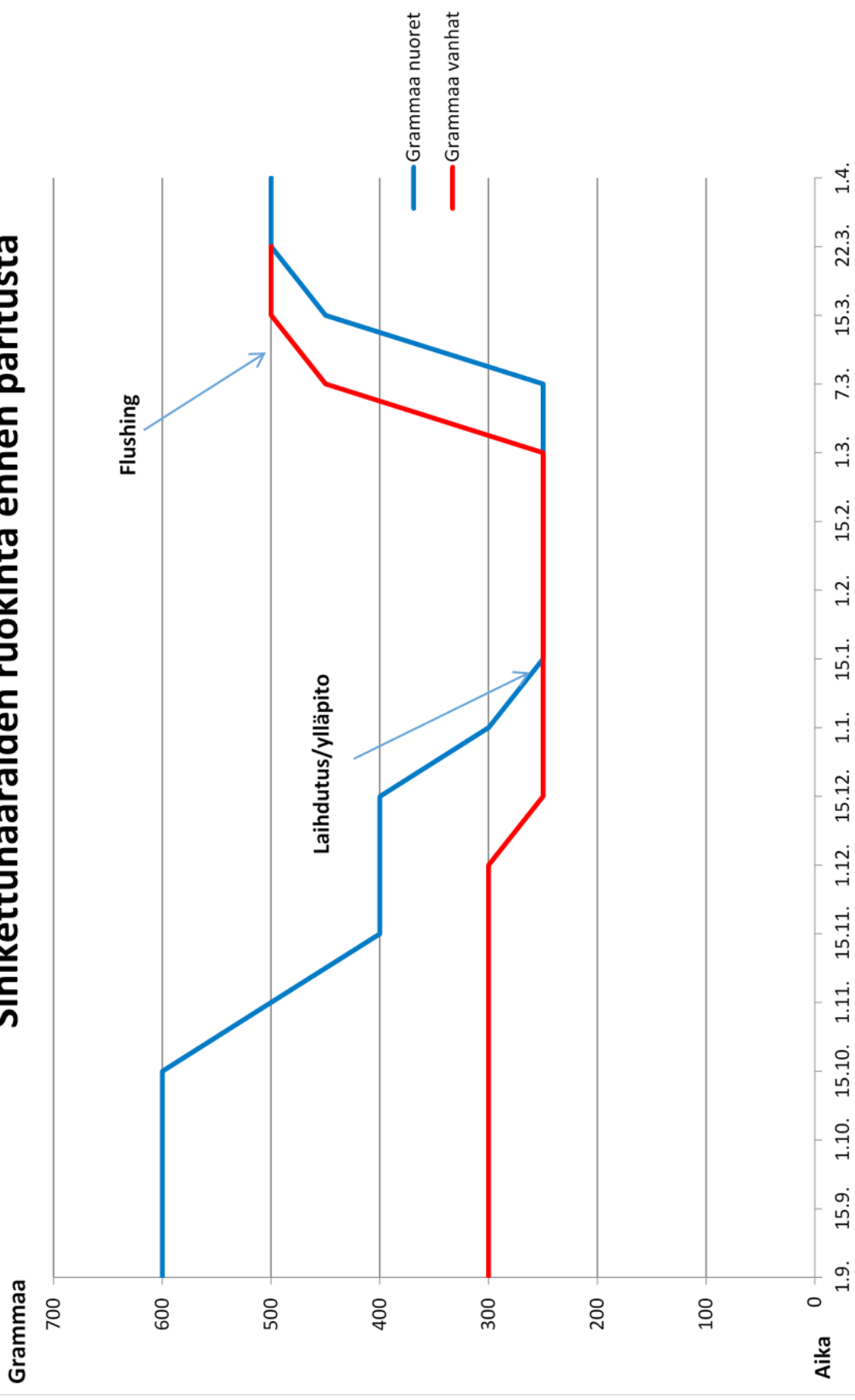
- Hyödynnetään tehokkaasti Sampon antamia in- deksejä ja raportteja (mm. ranking-listaa)
- Hyödynnetään tehokkaasti uroksia, joiden tie- detään periyttäneen hyvää laatua
- Käytetään uroksia ja eri sukulinjoja sen ver- ran maltilla ja leveästi, että suvut eivät mene ahtaaksi
- Käytetään uusia hankittuja uroksia maltillisesti ensimmäisenä vuonna
- Tehdään takaisinristeytyksiä: esim. uuden os- touroksen alta jääneet siitosnaaraat siemen- netään seuraavana vuonna samalta tarhalta hankitulla toisella ostouroksella
- Siitoksissa pyritään täydentämään puuttuvia ominaisuuksia
- Käytetään vanhimpia naaraita lajiristeytystuo- tantoon
- Siitospeläimet jaetaan tuotantolinjaan ja sii- toslinjaan
- Siitoslinjassa pyritään hakemaan huippusie- mennyksillä entistä parempaa siitoskantaa
- Siitoslinjassa pyritään huomioimaan aina myös hedelmällisyysjalostus

© Tapio Hernesniemi
turkistuotannon lehtori
Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus
Ajantasalla-hanke
tapio.hernesniemi@kpedu.fi

Huippulaatuinen sinikettu-uros.

Sinikettunaaraiden ruokinta ennen paritusta

KETTUJEN TERVEYS TALVELLA

Talviaikaan tilalla on vain siitoseläimiä. Terveet siitoseläimet ovat tilan tuotannon kivijalka, joten talvikaudella kannattaa suhtautua erittäin kriittisesti eläinten lääkitsemiseen. Paras ja yleensä kannattavin hoito on eläinten karsinta. Lähtökohta tulee aina olla se, että tilalla on ”särkymävaraa” siitoseläimissä noin 10-15 %, jolloin viallisten eläinten karsiminen ei vähennä aiottua siitoseläinmäärää. Joissain yksittäistapauksissa antibioottihoito on järkevää, mutta lähtökohtaisesti poisto on paras ratkaisu ennen parituskauden alkua.

Häkin päälle ruokkiminen liikunnan lisäämiseksi edesauttaa hyvässä kunnossa pysymistä ja mahdollisesti laihdutettavien eläinten laihtumista, mutta sen on myös todettu lisäävän maksalohkon- ja mahalaukunkiertymistä johtuvia kuolemantapauksia. Erityisesti silloin, jos eläimet ovat jo valmiiksi hoikkia. Tästä syystä häkin päälle ruokkimista ei voi yksiselitteisesti kaikissa tilanteissa suositella. Eläinsuojelulaki vaatii sen, että eläimet ruokitaan ja juotetaan päivittäin ja vettä on saatavilla riittävästi.

Siitoseläinkaupan yhteydessä on huomioitava, että eläinten siirtäminen tilalta toiselle pitää aina sisällään myös tautiriskin. Hyvien hygieniakäytäntöjen mukaisesti on mennä noutamaan siitoseläimiä puhtaissa vaatteissa, noutotilanteessa käytetään suojavarusteita (puhdasta suojahaalaria ja kenkiä / kengänsuojia) ja toimitaan siten, että eläimet siirretään auton tai karrin luo lähtötilan välineillä. Omilla karrilla / häkeillä / hanskoilla / niskapihdeillä EI SAA mennä siitoseläimiä hakemaan toisen tilan sisältä. Näin suojellaan molempia osapuolia harmeilta.

Suuria siitoseläinmääriä myyvät tilat ovat aina normaalia suuremmassa riskissä saada tilalleen tartuntoja, ellei eläinten noudon yhteydessä noudateta asianmukaisia taudintorjuntatoimia. Myyjätilalla pihalueen kalkitseminen ja kuljetuskärryjen ja niskapihtien desinfiointi ovat myös kannatettavia taudintorjuntatoimenpiteitä.

Haittaeläintorjuntaa on syytä tehdä myös talvella, erityisesti jrsijät ovat riesa kylmään vuodenaikaan. Kissat ovat tehokas tapa rajoittaa jrsijämäärää, mikään torjunta-aine ei pysty samaan, mutta tietenkin myös kissojen määrä on pidettävä kohtuullisena. Mieluummin kissat, kuin hiiret ja rotat!

Naama-tassutulehdus, FENP

Naama-tassutulehdus alkaa nostaa päätään yleensä nahkontakaudella tai juuri sitä ennen. Tautiin sairastuneet eläimet kuolevat useimmiten pian, mutta paras ratkaisu kaikissa tilanteissa on lopettaa oireilevat eläimet mahdollisimman nopeasti!

Tautiin ei ole olemassa oikeasti toimivaa hoitoa. Tavanomainen penisilliinilääkitys peittää taudin oireita ja lisää bakteerien määrää ympäristössä, jolloin suurempi eläinmäärä sairastuu, useimmiten myös lääkitty eläin sairastuu pian uudelleen. Eläinten käsittely lisää sairastumisriskiä, koska bakteerit siirtyvät vaatteiden, niskapihtien ja kuljetuskärryjen mukana aina seuraaviin eläimiin. Taudinpurkauksen paras hiltitsijä on eläinten lopettaminen ja häkkien ja käsittelyvälineiden huolellinen pesu ja desinfiointi.

Naama-tassutulehdukseen sairastuvat ensisijaisesti jotenkin vialliset tai sairaat eläimet. Siksi on ensiarvoisen tärkeää karsia eläinkannasta kaikki tavanomaista silmätulehdusta sairastavat eläimet ja ne, joilla on häntärauhastulehdus.

Siitosuroksilla häntärauhastulehdusta voi hoitaa penisilliini-injektiolla 1 ml/10 kg Duplocillin LA, joka toinen päivä neljä kertaa. Kerralla kunnon hoito, ja jos se ei tuota tyydyttävää hoitotulosta, eläin poistetaan.

Silmätulehdusalttius periytyy selkeästi, ja mitä vähemmän tilalla on silmätulehdusta, sitä vähemmän naama-tassutulehduksen aiheuttajabakteereilla on otollista maaperää.

Useimmiten naama-tassutulehdukseen sairastunut eläin lakkaa syömästä, silmistä voi tulla aluksi vetistä vuotoa joka muuttuu märkäiseksi muutamassa päivässä. Erityisesti ruokkija huomaa syömättömyyden lisäksi sairaan eläimen siitä, että se ei katso kohti, vaan väistää otsalampun valoa. Pitkälle edenneen tulehduksen havaitsee myös hajusta. Eläin haisee kuolioiselle märkivälle haavalle ja usein hajun aistii jo metrien päähän.

Joissain tapauksissa on havaittu naama-tassutulehduksen vaikuttavan pentutulokseen negatiivisesti jo ennen ensioireiden ilmaantumista, mutta aina näin ei käy. Toisaalta myös eläinten siirto on saanut aikaan taudin puhkeamisen, ilmeisesti siirtoon ja kuljetukseen liittyvän stressin seurauksena.

Jos tilallasi havaitaan naama-tassutulehdustaudinpurkaus, ota yhteyttä eläinlääkäriin lisäohjeita varten.

Virtsatieinfektiot ja virtsakit

Virtsatieinfektio on erityisesti naarailla yleinen vaiva, mutta myös urokset voivat sairastua. Riittävä juominen ja vedensaanti ovat ensisijaisesti tärkein tapa vähentää virtsatietulehdusten esiintymistä ja virtsakivien muodostumista. Virtsatieinfektion hoitaminen on mahdotonta, mikäli rakossa on virtsakiviä.

Virtsakit on helppo palpoida käsin. Virtsarakko sijaitsee kohdunkaulan ("napukan") etupuolella ja osuu käteen melko helposti. Jos rakossa on useampia kiviä, ne rahisevat toisiaan vasten. Yksittäinen virtsakivi on vaikeampaa havaita tunnustelemalla.

Joka tapauksessa eläimet, joilla on virtsakiviä tai joiden rakkotulehdus ei parane yhdellä antibioottilääkityksellä, on syytä lopettaa. Rakkotulehdus ja virtsakit ovat eläimelle hyvin kivuliaita ja siten on ilmeistä julmuutta ja piittaamattomuutta jättää niistä kärsivä eläin henkiin.

Häntärauhastulehdukset

Häntärauhastulehdukset ovat yleensä lähinnä siitosurosten vaiva. Siitosurosten käsittelyssä on erityisesti huomioitava, että varomaton nostaminen hännästä voi aiheuttaa eläimelle kudosaaurion, josta häntärauhastulehdus saa alkunsa. Uroksia on aina syytä käsitellä varoen ja nostaa niitä mieluiten vartalon alta tukien. Myös raju laihduttaminen kevätkaudella voi altistaa eläimet häntärauhastulehdukselle.

Häntärauhastulehdus heikentää sperman laatua ja siten siitostulosta. Tulehduksen hoitoon sopii hyvin Duplocillin LA annoksella 1 ml/10 kg joka toinen päivä 4 kertaa. Hoidettava uros on syytä punnita riittävän annoksen varmistamiseksi, yliannoksesta ei ole eläimelle hyötyä, vaan haittaa.

Jalkojen virheasennot

Viimeistään tässä vaiheessa eläinkannasta on karstittava eläimet, joilla on selkeitä luuston kehityshäiriöitä. Eläimet, joiden etutassut kääntyvät sivulle eläimen seistessä normaalisti on lopettava. Alttius kasvuhäiriöihin periytyy ja kettujen jalkarakenteeseen on jalostuksessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Myös sellaiset eläimet, joilla on selkeitä liikumisvaikeuksia tai joiden takajalkojen rakenne on epänormaali, on syytä poistaa.

Persistoiva frenulum

Persistoiva frenulum eli "jänne" tai "hinnu" on sikiöaikaisen kehityksen jäännös, jonka olisi pitänyt hävitä jo eläimen syntymään mennessä. Käytännössä peniksen päästä esinahkaan kulkeva sidekudosjuoste hankaloittaa eläimen virtsaamista normaalisti, voi lisätä "kusi-mahaisten" eläinten / nahkojen määrää ja vaikeuttaa siemenenottoa suurimmassa osassa tapauksia. Tällaisten urosten käyttöä kannattaisi välttää, mutta ehdoton este siitoseläinvalinnassa se ei ole.

Siemenenoton helpottamiseksi juosteet kannattaisi katkaista jo hyvissä ajoin ennen siitoskauden alkua, mutta toimenpide ei ole välttämätön ja sen voi myös tehdä vasta siemenenoton alettua. Tällöin urokselle on annettava muutama päivä aikaa parantua ennen seuraavaa käsittelykertaa.

Juosten voi katkaista puhtailla käsillä vetämällä juoste poikki sormin. Ota juosten keskeltä kiinni molemmilla käsin ja venytä juoste poikki otteiden välissä tai murskaa juoste poikki kynsien välissä, tällöin mahdolliset verisuonet tukkeutuvat. HUOM! Venytä vain juostetta, ei peniksen päätä tai esinahkaa!

Toinen vaihtoehto on käyttää katkaisuun puhtaita ja desinfioituja saksia, tällöin verenvuotoriski on olemassa. Käsien ja saksien desinfiointi urosten välillä on tarpeen, jotta mahdollisia taudinaiheuttajabakteereita ei toimenpiteen aikana siirretä eläimestä toiseen. Antibiootti ei ole tässä tapauksessa tarpeen, kun noudataan hyvää hygieniaa.

Eläinten terveys edellä kohti menestyksellistä parituskautta ja hyvää pentutulosta!

© Anna-Maria Moisander-Jylhä
eläinlääkäri
STKL ry.

anna-maria.moisander-jylha@profur.fi

